



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO



EUROPE FOR FESTIVAL
FESTIVAL FOR EUROPE
EFRE LABEL 2015-2016



REMA
REPUBLICAN ENSEMBLE MUSIC ASSOCIATION



SEVIQČ
BREŽICE



La Flûte Nomade

... ali iz Francije prek Carigrada v Nemčijo:
Neverjetna in resnična zgodba gospoda
Buffardina

... or from France over Istanbul to
Germany: The unbelievable and true story
of Monsieur Buffardin



Torek / Tuesday, 23. 6. 2015, 18:00
Ljubljana, Italijanski inštitut za kulturo

Jean-Christophe Frisch

www.xviii-21.com

Iz sredstev davkopljačevalcev sofinancirajo festival Seviqč Brežice 2015 / *The Seviqč Brežice Festival 2015 is co-financed from taxpayer funds by:* AECID - Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo (Madrid, ES), EACEA - Education, Audiovisual And Culture Executive Agency (Brussels, BE), Francoski inštitut Charles Nodier (Ljubljana, SI), Institut Français (Paris, FR), Mestna občina Celje (Celje, SI), Mestna občina Velenje (Velenje, SI), Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (Bratislava, SK), Ministrstvo za kulturo (Ljubljana, SI), Občina Brežice (Brežice, SI), Občina Dolenjske Toplice (Dolenjske Toplice, SI), Občina Grad (Grad, SI), Občina Kamnik (Kamnik, SI), Občina Krško (Krško, SI), Občina Ljutomer (Ljutomer, SI), Občina Makole (Makole, SI), Občina Rogaška Slatina (Rogaška Slatina, SI), Občina Slovenska Bistrica (Slovenska Bistrica, SI), Občina Žalec (Žalec, SI), Representation of the Flemish Government (Wien, AT), Veleposlaništvo Republike Avstrije (Ljubljana, SI) in / and Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (Ljubljana, SI).

Festival Seviqč Brežice 2015 smo pripravili s koproducenti programa / *The Seviqč Brežice Festival 2015 was prepared with co-producers of the programme:* Centre culturel de rencontre d'Ambronay (Ambronay, FR), Collegio Ghislieri di Pavia (Pavia, IT), Internationale Händel Festspiele Göttingen (Göttingen, DE), Ozango (Strasbourg, FR), Réseau Européen de Musique Ancienne (Versailles, FR), Rīgas Senās mūzikas centrs (Rīga, LV), The York Early Music Foundation (York, GB) in / and Universitatea națională de muzică din București (București, RO).

Izdal / Published by: Ars Ramovš zavod za umetnost, junij / June 2015

Gabriel Buffardin se je rodil v poznem 17. stoletju v francoski Provansi. Prišel je v Pariz, kjer se je naučil igrati »nemško flavto« – novo izumljeni traverso, ki so ga v Franciji poimenovali flûte traversière ali flûte allemande (v nasprotju s flûte, ki je vedno pomenila kljunasto flavto), nato pa je odpotoval v Carigrad kot glasbenik v službi Charlesa de Ferriola, veleposlanika Ludvika XIV. Tam je srečal Johanna Jakoba Bacha, starejšega brata Johanna Sebastiana Bacha, in ga naučil igrati na novo flavto. Johannu Jakobu je nato sledil v Dresden, kjer je spoznal Johanna Sebastiana Bacha in se z njim spoprijateljil, kar ga je leta 1724 pripeljalo v Leipzig k družini Bach.

V Dresdnu se je pri njem učil tudi sloviti flavtist in pedagog Johann Johachim Quantz, učitelj Friderika II. Veliškega. Lahko trdimo, da se je traverso v Nemčiji uveljavil prav zahvaljujoč Buffardinu, solo flavtistu v Dresdenskem orkestru, najverjetneje enem najboljših tistega časa. Buffardin je bil izjemno dobro plačan, pogosto je potoval v Pariz in nastopal s Concert spirituel.

Buffardin je – verjetno pod vplivom svojega obiska v Carigradu – izumil uporabo četrtonov na flavti, vendar mu je izum ukradel Charles de Lusse.

Navdih za program La Flûte Nomade je bila prav neverjetna Buffardinova zgodba in njegova potovanja. V komentarju med posameznimi skladbami Jean-Christophe Frisch pripoveduje zgodbo, kako se je Nemeč, brat Johanna Sebastiana Bacha, pri Francozu Buffardinu učil igrati na prečno flavto v Carigradu.

Anonymous (Francija, 17. stol. / France, 17th cent.)
Courante / Bourrée d'Avignone / La Furstenberg
(iz rokopisa Philidor / from manuscript Philidor)

Dimitrie Cantemir (1673-1723)
Pengcah Semaai
(iz / from Kitab-i ilm-i musiki)

Johann Joachim Quantz (1697-1773)
Fantaisie et Menuet
(iz rokopisa / from manuscript Fantasies og Preludier)

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Suite 3 (BWV 1009): Courante

Charles de Lusse (1723-1728)
Air à la Grecque, huitième caprice
(iz / from l'Art de la flûte traversière, 1761)

Dimitrie Cantemir (1673-1723)
Neveser pesrevi

Pierre-Gabriel Buffardin (1689-1768)
**Concerto a 5 flaute traverse, violino primo, violino secondo,
viola col basso continuo del Sign Bifardin**
(Izpisi iz rokopisa / Excerpts from manuscript)

O umetniku

Odkar je Jean-Christophe Frisch ustanovil XVIII-21 Le Baroque Nomade, je prepotoval svet po dolgem in počez ter se posvečal povezavam in oplajanju evropske baročne glasbe z različnimi oblikami ljudske glasbe. Ta dirigentova močna glasbena pustolovščina je tudi človeška pustolovščina z glasbeniki, ki jo Frisch občinstvu posreduje prek čustev in človečnosti, ki prevevajo vsak njegov projekt.

Njegova strogost in natančnost izhajata iz študija biologije. Že na začetku svoje poti je bil izreden flautist, o čemer priča njegov posnetek Vivaldijevih sonat za flavto (za založbo Universal), ki je še vedno avtoritativen. Zaradi svojega inovativnega videnja baročne glasbe je ustanovil XVIII-21 z namenom, da udejanji svoje glasbene zamisli. Od takrat dalje se posveča dirigiranju, začel pa je tudi nov način ponovnega branja baročnega repertoarja, odkritega pred približno štirimi desetletji. Njegove interpretacije slovijo po kontrastih v tempu, uravnoteženosti nizkih in visokih registrov v orkestraciji in ekspresivni inovativnosti fraziranja. Ker nenehno presprašuje eksperimentiranje, njegovo raziskovanje temelji na neverjetnem napredku, ki ga prinašajo najnovejša muzikološka odkritja, na pristnosti in iskrenosti njegovih glasbenikov ter na njegovem osebnem odnosu z orkestrom, za katerega so značilni zaupanje, preudarnost in drugačnost.

Frisch je dirigiral v 38 državah na uglednih prizoriščih, kot so Cité de la Musique v Parizu, Kölnska filharmonija, festival v Bergnu (Norveška), festival v Southbank Centre v Londonu, festivali v Jeruzalemu, Utrechtu in Granadi, operne hiše v Rimu, Damasku in La Fenice v Benetkah ... Posnel je več kot 20 plošč, ki so jih s soglasnim navdušenjem pozdravili v mednarodnem tisku.

Originated from French Provence, born in the late 17th century, Buffardin reaches Paris where he learns playing the German flute (newly invented traverso), before heading out to Constantinople as a musician attached to the service of Charles de Ferriol, Louis XIV's ambassador. That is where he meets Johann Jakob Bach, Johann Sebastian's older brother, and teaches him how to play his new flute. He then follows Johann Jakob in Dresden, where he meets Johann Sebastian Bach, and becomes friend with him, which leads him to Leipzig in 1724, to the Bach family.

In Dresden, he teaches to Johann Joachim Quantz. Traverso usage spreads in Germany, thanks to Buffardin who becomes solo flute for the Dresden orchestra, most likely the best of the world at the time. He receives outlandish salaries. He regularly travels to Paris to perform with the Concert spirituel.

Probably influenced by his visit to Constantinople, he is the inventor of the use of quarter tones on the flute, but Charles de Lusse steals his invention. Jean-Christophe Frisch tells, between pieces, how Bach's brother has learned the usage of the German flute in Constantinople from a French!

About the artist

Since founding XVIII-21 Le Baroque Nomade, Jean-Christophe Frisch has travelled the world over, devoting himself to exchanges and encounters of European Baroque music with various forms of traditional music. This conductor's powerful musical adventure is also a human adventure with the musicians, which is transmitted to the audience through emotion and the humanism that underpins every project.

His rigour and precision go back to his studies of biology. An outstanding flautist from the beginnings of his career, his complete recording of Vivaldi's flute sonatas (for Universal) remains a reference. His innovative vision of Baroque music persuaded him to create XVIII-21, with the aim of implementing his musical ideas. From then on, Jean-Christophe Frisch has devoted himself to conducting and opened a new way in the rereading of the Baroque repertoire, discovered some forty years ago. His interpretations are noteworthy for the sense of contrast in tempos, the balance between the low and high registers in orchestration, and the expressive inventiveness of phrasings. Guided by a constant questioning of experiments, his research is based on the incredible advances of the most recent musicological discoveries, the authenticity and sincerity of his musicians, and his personal relationship with the orchestra, based on confidence, serenity and otherness.

Jean-Christophe Frisch has conducted in 38 countries, in prestigious venues such as the Cité de la Musique in Paris, the Cologne Philharmonie, the Bergen (Norway) Festival, the Southbank Centre Festival in London, the festivals of Jerusalem, Utrecht and Granada, the operas of Rome, Damascus and La Fenice in Venice... He has made more than twenty recordings, unanimously hailed by the international press: 'One of the best CDs of the year 2003' (Sunday Times), 'One of the year's most extraordinary releases' (Gramophone), 'Fascinating recordings' (Early Music Review)...